

o miniantologie a destinului uman migrat în ostrovul nostalgiilor; în raza recitalurilor exponențiale se înscrie **Păsărea măiastră** de la Teatrul Giulești, reînținirea cu unica Adriana Trandafir, temperament eruptiv, colorit curcubeic în complexele stări intruchipate. Surisul și lacrima, adincul teluric și poezia diafană sînt placate de o curcitoroare sensibilitate, pe autenticitate și adevăr.

3 Folosesc același criteriu cronologic, diurn sau crepuscular, al evoluției spectacolelor, spre a menționa câteva „zămisliri scenice”. Gheorghe Cozorici, născut din istorie și miruind istoria în spectacole de inoandescență patriotică; Mircea Albulescu, magnific în construcțiile scenice ce dau autenticității fior și patos: Radu Beligan, efigie în compozițiile de rară inteligență scenică și reflexive ecouri; Olga Delia Mateescu, purtînd toga nobleței; Ilinca Tomoroveanu, culoare solară sub arcada istoriei; Anca Dincă, candoare, azur și zenit; Ștefan Tapalagă, arta caricaturii prin temperament și inteligență; monumental, Victor Rebengiuc, prin patos și inflexiuni vocale încărcate de conotații umane și tragice deopotrivă; Valentin Uritescu, prin arta firescului și credința integrată în situații inventate scenice cu har artistic; Ștefan Iordache, „sacru monstru” din stirpea aleșilor întru ceremonialul Teatrului; Horațiu Mălăele, originalitate și inteligență, forță de compoziție și lucidă detașare, spontaneitate elaborată, ironie percutantă, irezistibil umor; Adriana Trandafir, magnifică „pasăre măiastră”; Vasile Ichim, portretist ce operează cu pasta sensibilității ivită din mentalitate românească veche și nouă; Jeanine Stavarache, liniște interioară, cathartică, temperament și angajare scenică; Ana Trofin, compoziție și scinteietor umor; Mirela Gorea, poezie a lucidității; Mariana Buruiană, dramatică, fior și sensibilitate în drama înșelării; Diana Gheorghian, tragediană cu incantații de recviem laic; Mirela Cioabă, rară disponibilitate înscrisă în cercurile compozițiilor; Leni Pințea-Homeag, exponențială în substanța rolurilor de dimensiuni clasice, convertind clasicitatea scenică în originale și moderne ficțiuni; Tudor Gheorghe, zenit în spațiul moral al teatrului contemporan; Ioana Crăciunescu, remarcabilă complexitate în modernitatea transfigurărilor, ce poartă marca temperamentului ei insolit; Lucia Muresan, prin noblețea și distincția harurilor în compuneri cultivate scenice; Ion Chelaru, temperament robust și locvacitate de disponibilitate pluriformă; Florin Crăciunescu, miniaturist și orfăurar în

gama rolurilor de gen; Liana Dan-Riza, statuară, culoare în compoziții și temperament ivit din autenticitate scenică; Camelia Maxim, stilistă în rol și roluri ce poartă însemnele incandescenței umane.

În egală măsură port și duc gînduri de recunoștință tuturor celor ce mi-au prilejuit regalul întîlnirilor din inima lunii mai și cercul următoarei, iunie.

Ticuța CREȚU

Reliefarea potențialului artistic

1 Actuala ediție a Festivalului național „Cîntarea României” se remarcă prin cota valorică ridicată a spectacolelor prezentate, dovedindu-se astfel opțiuni repertoriale bine gîndite, fiind reliefate potențe artistice multiple în planul creației interpretative, regizorale, scenografice, tehnice (lumini și sunet).

Trebuie menționat că, în cadrul Festivalului, toate spectacolele prezentate sînt premiere, conform regulamentului, publicul și juriul, în același timp, făcînd cunoștință cu noi viziuni regizorale, cu noi creații actoricești, cu noi propuneri scenografice, ale unor texte care au văzut lumina rampei cu ani în urmă, pe alte scene ale țării. Dintre acestea s-au remarcat spectacolul **Pitcul din grădina de vară** de D. R. Popescu de la Teatrul Național din Craiova în regia lui Silviu Purcărete și scenografia Ștefaniei Cenean.

Valorificarea textului prin prisma specificității mitologiei românești, a potențării stărilor afective general-umane, permite înscrierea spectacolului în sfera universalului. Spectacolul poate fi prezentat oriunde pe glob, fără cască. Silviu Purcărete a știut să folosească toate mijloacele artistice pentru a vizualiza textul astfel încît mesajul să fie perceput cu ușurință și maximă trăire emoțională. Spectacolul craiovean stîrnește reflecții, incită la competiție și te invită la meditații asupra necesității lucrului bine făcut.

Dintre premierele absolute, **Moștenirea** este un spectacol demn de Naționalul bucureștean prin monumentalitate și vibrație patriotică, incitînd spectatorul să recurgă la toate cunoștințele sale de istorie, de poezie, de literatură, de cultură

Convoul de Ion Bucheru, la Teatrul „A. Davila“ din Pitești — o secvență tensionată din lupta comuniștilor

O abordare cu seriozitatea cuvenită

1 Prima propoziție care se impune în general, scenele dramatice au tratat cu seriozitatea cuvenită participarea cu spectacole în cadrul etapei finale a Festivalului Național „Cin-tarea României”; accentuez cu spectacole, fiindcă numărul recitalurilor n-a fost elocvent pentru capacitatea profesională a teatrului nostru. S-a muncit bine — cum se spune — s-a confirmat calitatea majorității montărilor, a scenografiei și, nu în ultimul rând, a interpretărilor. Față de alte ediții s-au prezentat mai multe lucruri noi, premiere recente ale instituțiilor în cauză și chiar premiere absolute, ieșite la rampă în „ultima oră”: **Moștenirea** de Titus Popovici (Teatrul Național din București, regia Horea Popescu și Mihai Manolescu), **Moara de pulbere** de D. R. Popescu (Teatrul de Stat din Oradea, secția română, regia Ioan Ieremia), **Fără aprobare** de Petre Ispas (Teatrul Mic, regia Cristian Hadjiculea), **Porni Luceafărul** de George Chirilă (Teatrul Bacovia din Bacău, regia Constantin Codrescu), **Sculptură în os** de Paul Everac (Teatrul Dramatic din Brașov, regia Dan Alecsandrescu), spre pildă.

În totul nostru se așază, în prim plan, montările cu piese verificate prin ani și ele în spectacole foarte „proaspete” — **Piticul din grădina de vară** de D. R. Popescu (Teatrul Național din Craiova, regia Silviu Purcărete, scenografia Ștefania Cenean), **Cartea lui Iovlță** de Paul Everac (Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași, regia Dan Alecsandrescu). Nu cred de cuviință să le fac cronica; între timp, beneficiarii — titularii spațiului consacrat „criticii dramatice” și publicul — și-au spus cuvântul. Important rămâne faptul că trupele numite au oferit **haine noi** (în cazul celor din „Bănie” cu **totul noi**) textelor.

2 De subliniat că aproape jumătate dintre spectacole nu au constituit o noutate: au confirmat **Lungă poveste de dragoste** de Tudor Popescu (Teatrul de Stat din Sibiu, secția română, regia Cristina Ioviță), **Sfintul Mitică Blajinu** de Aurel Baranga (Teatrul de Comedie, regia Valeriu Moisescu) și, mai ales, **Cel care plătesc cu viața** de Ion

românească, să mediteze la trecerea timpului și la permanența înaintașilor săi, intrupați, de această dată, în făptura eroică a lui Mircea cel Mare.

Titus Popovici a creat tipologii și caractere care prin intermediul maestrului Horea Popescu au fost transfigurate scenic de reputații actori ai primei scene românești, cu dăruire și rafinament artistic.

2 Prin natura lucrurilor, am văzut toate spectacolele înscrise în competiție. Trebuie remarcată seriozitatea concurenților, care a condus la descoperirea și dobândirea a noi resurse și valențe interpretative, la creșterea nivelului artistic al spectacolelor.

3 Răspunsurile date pentru primele întrebări demonstrează că foarte mulți actori mi-au atras atenția și m-au impresionat prin modul în care și-au construit și prezentat personajele în contextul general al spectacolelor.

Semnificativi? Impunători: Adriana Trandafir, Leni Pința-Homeag, Mirela Cloabă, Diana Gheorghian, Ștefan Iordache, Gheorghe Cozorici, Tudor Gheorghe, Victor Rebengiu, Mircea Albulescu, Valentin Uritescu.